

ISSN 2518-1467 (Online),
ISSN 1991-3494 (Print)

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҰЛТТЫҚ ФЫЛЫМ АКАДЕМИЯСЫНЫҢ

Х А Б А Р Ш Ы С Ы

ВЕСТНИК

НАЦИОНАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ НАУК
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

THE BULLETIN

THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

PUBLISHED SINCE 1944

5

SEPTEMBER – OCTOBER 2021

NAS RK is pleased to announce that Bulletin of NAS RK scientific journal has been accepted for indexing in the Emerging Sources Citation Index, a new edition of Web of Science. Content in this index is under consideration by Clarivate Analytics to be accepted in the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index, and the Arts & Humanities Citation Index. The quality and depth of content Web of Science offers to researchers, authors, publishers, and institutions sets it apart from other research databases. The inclusion of Bulletin of NAS RK in the Emerging Sources Citation Index demonstrates our dedication to providing the most relevant and influential multidiscipline content to our community.

Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясы «ҚР ҰҒА Хабаршысы» ғылыми журналының Web of Science-тің жаңаланған нұсқасы Emerging Sources Citation Index-те индекстелуеге қабылданғанын хабарлайды. Бұл индекстелу барысында Clarivate Analytics компаниясы журналды одан әрі the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index және the Arts & Humanities Citation Index-ке қабылдау мәселесін қарастыруды. Web of Science зерттеушілер, авторлар, баспашилар мен мекемелерге контент тереңдігі мен сапасын ұсынады. ҚР ҰҒА Хабаршысының Emerging Sources Citation Index-ке енүі біздің қоғамдастық үшін ең өзекті және беделді мультидисциплинарлы контентке ададығымызды білдіреді.

НАН РК сообщает, что научный журнал «Вестник НАН РК» был принят для индексирования в Emerging Sources CitationIndex, обновленной версии Web of Science. Содержание в этом индексировании находится в стадии рассмотрения компанией Clarivate Analytics для дальнейшего принятия журнала в the Science Citation Index Expanded, the Social Sciences Citation Index и the Arts & Humanities Citation Index. Web of Science предлагает качество и глубину контента для исследователей, авторов, издателей и учреждений. Включение Вестника НАН РК в Emerging Sources Citation Index демонстрирует нашу приверженность к наиболее актуальному и влиятельному мультидисциплинарному контенту для нашего сообщества.

Бас редактор:

ҚОЙГЕЛДИЕВ Мәмбет Құлжабайұлы (бас редактор), тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 3

Редакция алқасы:

ОМАРОВ Бауыржан Жұмаханұлы (бас редактордың орынбасары), филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Н = 4

МАТЫЖАНОВ Кенжехан Слямжанұлы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

САПАРБАЕВ Әбдіжапар Жұманұлы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА құрметті мүшесі, Халықаралық инновациялық технологиялар академиясының президенті (Алматы, Қазақстан) Н = 4

ЙОВИЦА Раду Патетре, Ph.D (археология), Нью-Йорк университетінің профессоры (Нью-Йорк, АҚШ) Н = 19

БАНАС Йозеф, әлеуметтану ғылымдарының докторы, Жешув технологиялық университетінің профессоры (Жешув, Польша) Н = 26

ЛУКЬЯНЕНКО Ирина Григорьевна, экономика ғылымдарының докторы, профессор, Украинаның еңбек сіңірген ғылым және техника қайраткері, «Киев-Мохила академиясы» ұлттық университетінің кафедра мендерушісі (Киев, Украина) Н = 2

МАКУЛОВА Айымжан Төлегенқызы, экономика ғылымдарының докторы, профессор, Нархоз Университеті (Алматы, Қазақстан) Н = 3

ИСМАҒҰЛОВ Оразақ Исмагұлұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Нұр-Сұлтан, Қазақстан) Н = 6

ӘБЖАНОВ Ханкелді Махмұтұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 4

БИЖАНОВ Ахан Ҳұсайынұлы, саясаттану ғылымдарының докторы, ҚР ҰҒА корреспондент-мүшесі, Философия, саясаттану және дінттану институтының директоры (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ТАЙМАҒАМБЕТОВ Жакен Қожақметұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 4

СҮЛЕЙМЕНОВ Майдан Құнтуарұлы, заң ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

САБИКЕНОВ Салахиден Нұрсарыұлы, заң ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

ҚОЖАМЖАРОВА Дариякул Пернешқызы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

БАЙТАНАЕВ Бауыржан Әбішұлы, тарих ғылымдарының докторы, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

БАЗАРБАЕВА Зейнеп Мұслімқызы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ШАУКЕНОВА Зарема Каукенқызы, әлеуметтану ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ЖОЛДАСБЕКОВА Баян Өмірбекқызы, филология ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 2

НУРҚАТОВА Ляззат Төлегенқызы, әлеуметтану ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА корреспондент мүшесі (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ӘБІЛҚАСЫМОВА Алма Есімбекқызы, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, ҚР ҰҒА академигі, Ресей білім академиясының академигі (Мәскеу қ.), Педагогикалық білім беруді дамыту орталығының директоры (Алматы, Қазақстан) Н = 1

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, педагогика ғылымдарының докторы, профессор, педагогика кафедрасының мендерушісі, К.Г. Разумовский атындағы Мәскеу мемлекеттік технологиялар және басқару университетінің Әлеуметтік-гуманитарлық ғылымдар және технологиялар факультетінің деканы (Мәскеу, Ресей) Н = 34

ДИБО Анна Владимировна, филология ғылымдарының докторы, РГА корреспондент-мүшесі, РГА Тіл білімі институтының Орал-алтай тілдері бөлімінің мендерушісі (Мәскеу, Ресей) Н = 3

«Қазақстан Республикасы Ұлттық ғылым академиясының Хабаршысы».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Меншіктенуші: «Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы» РКБ (Алматы қ.) Қазақстан Республикасының Ақпарат және коммуникациялар министрлігінің Ақпарат комитетінде 12.02.2018 ж. берілген № 16895-Ж мерзімдік басылым тіркеуіне қойылу туралы күзіл.

Такырыптық бағыты: *әлеуметтік ғылымдар саласындағы зерттеулерге арналған*.

Мерзімділігі: жылына 6 рет.

Тиражы: 300 дана.

Редакцияның мекен-жайы: 050010, Алматы қ., Шевченко көш., 28, 219 бөл., тел.: 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© Қазақстан Республикасының Ұлттық ғылым академиясы, 2021

Типографияның мекен-жайы: «Аруна» ЖК, Алматы қ., Мұратбаев көш., 75.

Главный редактор:

КОЙГЕЛЬДИЕВ Мамбет Кулжабаевич (главный редактор), доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 3

Редакционная коллегия:

ОМАРОВ Бауыржан Жумаханулы (заместитель главного редактора), доктор филологических наук, профессор, академик НАН РК (Нур-Султан, Казахстан) Н = 4

МАТЫЖАНОВ Кенжехан Слямжанович, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

САПАРБАЕВ Абдижапар Джуманович, доктор экономических наук, профессор, почетный член НАН РК, президент Международной академии инновационных технологий (Алматы, Казахстан) Н = 4

ЙОВИЦА Раду Пэтрэ, доктор философии (Ph.D, археология), профессор Нью-Йоркского университета (Нью-Йорк, США) Н = 19

БАНАС Йозеф, доктор социологических наук, профессор Жешувского технологического университета (Жешув, Польша) Н = 26

ЛУКЬЯНЕНКО Ирина Григорьевна, доктор экономических наук, профессор, заслуженный деятель науки и техники Украины, заведующая кафедрой Национального университета «Киево-Могилянская академия» (Киев, Украина) Н = 2

МАКУЛОВА Айымжан Тулегеновна, доктор экономических наук, профессор, Университет Нархоз (Алматы, Казахстан) Н = 3

ИСМАГУЛОВ Оразак Исмаголович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Нур-Султан, Казахстан) Н = 6

АБЖАНОВ Ханкелди Махмутович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 4

БИЖАНОВ Ахан Хусаинович, доктор политических наук, член-корреспондент НАН РК, директор Института философии, политологии и религии (Алматы, Казахстан) Н = 1

ТАЙМАГАМБЕТОВ Жакен Кожахметович, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 4

СУЛЕЙМЕНОВ Майдан Кунтуарович, доктор юридических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

САБИКЕНОВ Салахиден Нурсариевич, доктор юридических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

КОЖАМЖАРОВА Дариякуль Пернешевна, доктор исторических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

БАЙТАНАЕВ Бауржан Абишевич, доктор исторических наук, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

БАЗАРБАЕВА Зейнеп Муслимовна, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

ШАУКЕНОВА Зарема Каукеновна, доктор социологических наук, профессор, академик НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

ЖОЛДАСБЕКОВА Баян Омирбековна, доктор филологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 2

НУРКАТОВА Ляззат Толегеновна, доктор социологических наук, профессор, член-корреспондент НАН РК (Алматы, Казахстан) Н = 1

АБЫЛКАСЫМОВА Алма Есимбековна, доктор педагогических наук, профессор, академик НАН РК, академик Российской академии образования (г. Москва), директор Центра развития педагогического образования (Алматы, Казахстан) Н = 1

ШИШОВ Сергей Евгеньевич, доктор педагогических наук, профессор, заведующий кафедрой педагогики, декан факультета Социально-гуманитарных наук и технологий Московского государственного университета технологий и управления имени К.Г. Разумовского (Москва, Россия) Н = 34

ДЫБО Анна Владимировна, доктор филологических наук, член-корреспондент РАН, заведующий отделом урало-алтайских языков Института языкоznания РАН (Москва, Россия) Н = 3

«Вестник Национальной академии наук Республики Казахстан».

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Собственник: РОО «Национальная академия наук Республики Казахстан» (г. Алматы). Свидетельство о постановке на учет периодического печатного издания в Комитете информации Министерства информации и коммуникаций и Республики Казахстан № 16895-Ж, выданное 12.02.2018 г.

Тематическая направленность: *посвящен исследованиям в области социальных наук.*

Периодичность: 6 раз в год.

Тираж: 300 экземпляров.

Адрес редакции: 050010, г. Алматы, ул. Шевченко, 28, ком. 219, тел. 272-13-19

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

© Национальная академия наук Республики Казахстан, 2021

Адрес типографии: ИП «Аруна», г. Алматы, ул. Муратбаева, 75.

Editor in chief:

KOIGELDIEV Mambet Kulzhabaevich (Editor-in-Chief), Doctor of History, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 3

Editorial board:

OMAROV Bauyrzhan Zhumakhanuly (Deputy Editor-in-Chief), Doctor of Philology, Professor, Academician of NAS RK (Nur-Sultan, Kazakhstan) H = 4

MATYZHANOV Kenzhekhan Slyamzhanovich, Doctor of Philology, Professor, Corresponding Member of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SAPARBAYEV Abdizhapar Dzhumanovich, Doctor of Economics, Professor, Honorary Member of NAS RK, President of the International Academy of Innovative Technology, (Almaty, Kazakhstan) H = 4

JOVICA Radu Petre, Ph.D, History, Archeology, Professor, New York University (New York, USA) H = 19

BANAS Joseph, Doctor of Social science, Professor, Rzeszow University of Technology (Rzeszow, Poland) H = 26

LUKYANENKO Irina, doctor of economics, professor, honored worker of Science and Technology of Ukraine, head of the department of the National University «Kyiv-Mohyla Academy» (Kiev, Ukraine) H = 2

MAKULOVA Aymzhan Tulegenovna, doctor of economics, professor, Narkhoz University (Almaty, Kazakhstan) H = 3

ISSMAGULOV Orazak Issmagulovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Nur-Sultan, Kazakhstan) H = 6

ABZHANOV Khankeldi Makhmutovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 4

BIZHANOV Akhan Khusainovich, Doctor of Political Sciences, Corresponding Member of NAS RK, Director of the Institute of Philosophy, Political Science and Religion (Almaty, Kazakhstan) H = 1

TAIMAGAMBETOV Zhaken Kozhakhmetovich, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK, (Almaty, Kazakhstan) H = 4

SULEYMEMOV Maidan Kuntuarovich, Doctor of Law, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SABIKEV Salakhiden Nursarievich, Doctor of Law, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 2

KOZHAMZHAROVA Dariyakul Perneshevna, Doctor of Historical Sciences, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 2

BAITANAEV Baurzhan Abishevich, Doctor of Historical Sciences, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

BAZARBAYEVA Zeinep Muslimovna, Doctor of Philology, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SHAIKENOVA Zarema, Doctor of Sociology, Professor, Academician of NAS RK (Almaty, Kazakhstan) H = 1

DZHOLDASBEKOVA Bayan Umirbekovna, Doctor of Philology, Professor, Corresponding Member of NAS RK H = 2

NURKATOVA Lyazzat Tolegenovna, Doctor of Social Sciences, Professor, Corresponding Member of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan (Almaty, Kazakhstan) H = 1

ABYLKASYMOVA Alma Yessimbekovna, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Academician of NAS RK, academician of the Russian Academy of Education (Moscow), Director of the Center for the Development of Pedagogical Education (Almaty, Kazakhstan) H = 1

SHISHOV Sergey, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of the Department of Pedagogy, Dean of the Faculty of Social Sciences and Humanities and Technologies of the Razumovsky Moscow State University of Technologies and Management (Moscow, Russia) H = 34

DYBO Anna Vladimirovna, Doctor of Philology, Corresponding Member of the Russian Academy of Sciences, Head of the Department of Ural-Altaic Languages of the Institute of Linguistics of the Russian Academy of Sciences (Moscow, Russia) H = 3

Bulletin of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan.

ISSN 2518-1467 (Online),

ISSN 1991-3494 (Print).

Owner: RPA «National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan» (Almaty). The certificate of registration of a periodical printed publication in the Committee of information of the Ministry of Information and Communications of the Republic of Kazakhstan **No. 16895-Ж**, issued on 12.02.2018.

Thematic focus: *it is dedicated to research in the field of social sciences.*

Periodicity: 6 times a year.

Circulation: 300 copies.

Editorial address: 28, Shevchenko str., of. 220, Almaty, 050010, tel. 272-13-19
<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en/>

**BULLETIN OF NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN**

ISSN 1991-3494

Volume 5, Number 393 (2021), 21 – 27

<https://doi.org/10.32014/2021.2518-1467.163>**UDC 338.51
IRSTI 06.56.21.****Yesakhmetova L.¹, Mizanbekova S.², Aitmukhanbetova D.³**¹Almaty Technological University, Almaty, Kazakhstan;²Kazakh National Agrarian Research University, Almaty, Kazakhstan.E-mail: *Salima-49@mail.ru***PRIORITIES OF STATE REGULATION AND PRICING STRATEGY OF THE AGRICULTURAL SECTOR**

Abstract. State regulation is the mechanism in agrarian sphere of economy to organize its functioning which is proved by experience of economically developed countries in which the active stimulating role of market mechanisms in agrarian sphere is realized with combination of state influence on the principle that market stimulates and state corrects.

Ensuring competitiveness of the agrarian sector is possible when the state takes a significant part of functions of its development and the regulating role of the state increases as competition in the agrifood market grows stronger. The system of state impact on the agricultural sector should be designed with the following objectives: promoting the development of the industry with the creation of an effective system of marketing and processing of products; ensuring the effectiveness and availability of state support with the maximum coverage of rural producers; implementation of a targeted export policy and promotion of Kazakhstan's brand of organic products. Price relations that emerge in the grain market are marked by a tendency of reducing the role of measuring and stimulating function of grain prices. Significant gap between supply price (price of agricultural commodity producers) and price of grain purchase by processing enterprises, absence of stable proportional dependence between price for grain and price for products of its processing in separate branches and links of grain product subcomplex is typical for price chain "production-sales-processing". Real tools of state regulation of agrifood market are the use of tariff and non-tariff regulation of import and export of agricultural products, raw materials and food, material and technical resources, with the adoption of a special target program to adapt the agroindustrial complex to WTO conditions; antitrust measures, technical regulations, certification and licensing; procurement and commodity interventions with changes in the order and mechanism of their conduct, pledge operations, expanding the purchase of products for the state and the market of agricultural products.

Key words: regulation, industry, subcomplex, price, resources, measures, producers, program, agreements. mechanism, obligations, operations.

Introduction. There are three main participants of the reproduction process in the agrarian sphere of economy: the state, producers of products, goods and services and their final consumers. Although all of them to a certain extent participate in production, distribution, exchange and consumption, it is the state that plays the determining role in the reproduction process, management of the agricultural economy as a unified and integral system, in its orientation in the necessary direction for the whole country.

However, it is fundamentally important to determine the place of state regulation in the overall system of management of agrarian economy at macro- and microlevel. Undoubtedly, along with state regulation, which is a system of various kinds of legislative and organizational-economic impacts of public authorities at various levels, mechanisms of corporate governance and market competition should function [1]. At the same time there is one clear regularity, the more effectively these mechanisms operate, the more fully self-regulation is manifested and the less the load on the state regulation becomes.

As you know, the main purpose of state regulation of the agrarian sphere of the economy is to eliminate or partially eliminate the so-called market failures inherent in agriculture as its basic sector due to significant fluctuations in production volumes and the price situation occurring under the influence of internal and especially

external factors. It is an indispensable and effective tool of more or less rational organization and development of agricultural production.

Materials and methods. State regulation becomes not only necessary, but also the only effective mechanism of “adjustment” of the agricultural sphere of the economy in order to organize its functioning in the interests of society as a whole, as evidenced by the experience of most economically developed countries, in which the active stimulating role of market mechanisms in the agricultural sphere is implemented more effectively [2].

In this connection it should be noted that the mechanism of state regulation of agriculture in economically developed countries is characterized by a great variety of the use of economic and financial instruments, the principle of action of which in some of them has much in common, although the forms and methods of their application differ in the originality and scale adequate to the national economy. The differences are caused by national peculiarities of development of agriculture and productive forces, positions of the country in the world agrifood market and other internal and external factors [3].

Research results. The purpose of state regulation in the field of economy of agro-industrial production is to create normal conditions for the effective functioning of its economic entities and depends on the degree of justification, first of all, of economic relations between them.

The development of democracy in its various manifestations, the expansion of interstate relations with the increase of numerous risks and a number of other factors of external and internal nature objectively contribute to the constant increase of the role of the state in the economy of the agrarian sphere.

In the current situation it is possible to ensure competitiveness of the agrarian sector only if the state assumes a significant part of functions on its development. As competition in the agrifood market intensifies, the regulatory role of the state increases. At the same time the system of state influence on the agrarian sector should be designed taking into account its main goal - to promote the development of the industry.

Unfortunately, due to various reasons in the country these strategically important provisions are not duly taken into account. The state program for the development of the agro-industrial complex for 2017-2021, which basically preserved the current economic conditions for agriculture and in terms of regulation of the agri-food market, provides for an increase in the efficiency of livestock production by 58% and crop production by 40%; development of large-scale agricultural cooperation to involve 670 thousand small producers in commercial production and create an effective system of marketing and processing of products; ensuring the effectiveness and availability of state support with the maximum coverage of

State support measures are provided for production of main crops and livestock breeding. An increase by more than 15% is envisaged in the financing of the agro-industrial complex (for 2020 the amount is 38.4 billion tenge) [4].

At the same time, the implementation of the State program of development of agriculture for 2017-2021, can hinder the manifestation of systemic risks, which are due to the impact of negative factors and existing in the agricultural sector unresolved socio-economic problems [5]. The situation may be complicated by Kazakhstan's participation in the WTO, as domestic producers of agricultural products often compete in the domestic market with highly subsidized imports.

Kazakhstan adheres to the obligations and restrictions stipulated by the agreements concluded within the framework of the WTO and the EAEU. To implement the strategic objectives in the development of the agro-industrial complex, which are to provide the domestic market with affordable high-quality agricultural raw materials, products and food, taking a leading position in foreign markets, the state pursues a systematic institutional policy.

Economically sound regulation of the agroindustrial complex is caused by a number of factors, among which the most important are: natural and economic impact, the low degree of monopolization of rural producers compared to other sectors of the economy, the high level of capital intensity of agriculture and its low profitability, the aggravated disparity in prices for agricultural and industrial products [6].

The country's participation in the WTO requires an assessment of both positive and, in particular, negative consequences. These decisions should be based on financial support, scientific study of agricultural competitiveness, methods of protection of domestic producers, as well as methods of regulation of the domestic agro-food market with their rational combination with purely market instruments. Market and regulation are not antipodes but a necessary symbiosis without which a modern market economy cannot function normally.

Discussion. The adopted energy policy will automatically lead to the growth of non-competitiveness of many sectors of agriculture and food industry, although the level and quality of their production potential is not comparable with foreign countries. In this situation, of course, the role of state regulation of the agro-food market in terms of:

- reconsidering the position on the convergence of domestic and world prices for domestic energy resources;
- constant monitoring of prices for agricultural and industrial products in order to ensure their parity;
- creation of a developed market infrastructure, first of all a commodity distribution network guaranteeing access to it for agricultural producers, ensuring the overcoming of monopoly on the market;
- formation of a constantly operating effective system of protection of domestic producers on the domestic market from highly subsidized import of agricultural products, raw materials and foodstuffs.

As real tools of state regulation of agrifood market we can use: tariff and non-tariff regulation of import and export of agricultural products, raw materials and food, material and technical resources, for which a special target program on adaptation of AIC to WTO conditions should be adopted; antimonopoly measures, technical regulations, certification and licensing; purchasing and commodity interventions, changing the order and mechanism of their conducting as well as collateral operations, expanding the purchase of p

Grain and grain products market in the modern world is a direction and sphere of strategic interests of the states. The formation of the world market occurred because of the difference in grain production and consumption. Consumption in each country is not the same. In China and India consumption exceeds production, while in the United States the situation is reversed.

Nominal world wheat prices are not expected to change much, as the market will be relatively balanced.

Corn prices are expected to rise because of the decline in its exports from the U.S., due to its increased use in the production of ethanol. Rice prices are expected to rise more sharply due to limited resources for its cultivation in some countries, increasing competition for land and water, affecting the increase in energy costs. Consequently, world grain prices will be influenced by economic, geographical, political and other factors, but their level will still be determined by leading countries-exporters of grain, which supply large volumes to the world market.

With creation of full and uninterrupted accounting system for grain produced and imported into the country and its processing products in every region, data will be available online in real-time mode. In the signed amendments to the Law "On Grain" they will touch upon formation of state reserve of grain and will give "Prod Corporation" function of operator.

If Kazakhstan does not create its own accounting system, then in accordance with the interstate agreements, according to which in 2022 the identification and traceability system of grain should function in the EAEU, the country will have to adopt developments in this area by analogy with dairy products, which will significantly increase the cost of implementing these technologies. In January-February 2021, companies in Kazakhstan exported 764,400 tons of wheat and meslin - 27.4% more than a year earlier. In monetary terms, exports reached \$175.5 million. In monetary terms, exports reached \$175.5 million, an increase of 39.3% over the year." Most of the exports went to the CIS countries.

The main export group of domestic agricultural products are cereals and oilseeds, so it is necessary that the financing of the industry increased in ensuring the availability of credit for small and medium-sized farms on favorable terms for spring field work and renewal of agricultural machinery fleet. Large farms need sources of funding, but they have an opportunity to participate in the programs through state financial institutions Agrarian Credit Corporation, Damu Fund, JSC Prod Corporation. Kazakhstan is the only country in the post-Soviet space, which has a stable grain supply and has significant resources for the export of grain and processed products.

For 2019-2020 season, the International Grain Council (IGC) presented the forecast of grain production, ending stocks and trade, so "the production forecast increased by 3 million tons, from 2 172 to 2 175 million tons, the consumption forecast decreased by 1 million tons from 2 193 to 2 192 million tons.

On the basis of external demand for domestic products and the needs of the domestic market the main directions of restructuring of production of the processing industry should be developed

Much of the above functions of state regulation of the industry are beyond the scope of the Ministry of Agriculture of Kazakhstan. In other words, the formation of acceptable conditions for management in the agricultural sector is a national task, and requires the efforts of many parties, for example: local authorities in terms of political and administrative support, the economic bloc of the Kazakh government to create an optimal inter-sectoral balance.

As practice shows, realization of reserves of development of agrarian sector should be carried out from less costly. One of particularly significant of them is more complete accounting of soil and climatic conditions at conducting of agricultural production. The solution to this urgent problem involves the assessment of the country's food potential, the availability of the latter will raise the system of forecasting and planning of agriculture to a new level, maximize the use of natural resources, significantly improve the efficiency of

agricultural production, create conditions for the rational use of natural resources [7]. In other words, these developments can become an important prerequisite for improving the state regulation of agro-industrial production in the country.

During the years of market transformations, the models of agricultural organizations and peasant (farm) farms with the indication of the optimal set of equipment, technology, working capital, personnel and possible production indicators depending on the specialization, the area of agricultural land, soil and climatic conditions were not substantiated either.

On the basis of these models different variants of business plans can be developed in which it is necessary to indicate the volume of necessary investments and terms of their payback and other information. Availability of such models and business plans would contribute to the inflow of investors and highly qualified personnel into agriculture and to the solution of other relevant problems.

It is known that in order to farm efficiently in the countryside, it is not enough to produce a lot and cheaply; it must also be profitable to sell it. The study of potential investors' opinions in this regard shows that agriculture can become attractive only if it provides the level of profitability of at least 30%, taking into account the risks and the constant growth of prices for energy resources purchased by agricultural producers.

The domestic practice has shown that under market conditions there is a high degree of need in norms of efficiency and profitability of production which could be used for forecasting, justification of investment projects, development of scenario conditions of development of branches of agroindustrial complex.

For the most part, domestic agricultural producers are deprived of the opportunity to freely sell their products in the consumer markets of major cities, Kazakh producers are often forced to sell their products at throwaway prices to various kinds of resellers. As a result, every year significant funds that could have been invested in the village, the development of agriculture and the social sphere of rural areas do not reach them.

It is known that one of the main driving forces of the grain market of the country is price, and price strategy is the main component of its marketing strategies. Its goal is to ensure that under conditions of unstable volume of grain production agricultural producers receive sustainable maximum profit, sufficient for implementation of reproduction process on simple or extended basis, and consumers acquire grain in necessary volume and appropriate type and variety assortment.

Price strategy on the grain market is realized through such tactical measures as regulation of production costs (establishment of marginal prices for the most important production resources, compensation of part of production costs), introduction of indicative prices, state commodity purchases and interventions, collateral operations, regulation of costs of grain storage and processing. They make it possible to regulate the price situation on the grain market and thereby somewhat weaken its spontaneous development, since it is often an uncontrolled, unorganized sphere of grain buying and selling.

The main figure on the grain market is a trade intermediary. Afflicted parties are both agricultural producers (from underestimation of purchase prices for grain sold by them and distribution of profits from the sale of final products of the grain subcomplex) and the population (from high food prices and reduction of its quality), and the state (from under-receipt of taxes). All this led to the fact that in recent years the ratio of profits from the production of grain and food from it was distributed approximately in the following proportion: the share of grain producers was 20%, the share of grain processing enterprises was 30% and the share of trade was 50% [8].

Generalization of the practice of price relations that develop on the country's grain market allows us to draw the following main conclusions:

First, the tendency to decrease a role of measuring and stimulating function of grain prices was sharply revealed for commercial grain producers. The first one was expressed in lowering of degree of compensation of its costs and fall of profitability level of grain production.

In conditions of disparity of prices for industrial inputs and services, demand limitations on grain, mainly on fodder grain, producers of commodity grain cannot use fully the cost methods of establishing prices on it and, by virtue of comparatively high energy- and material-intensiveness of applied agro-technologies of cultivating grain crops reduce production costs. Therefore, under conditions of falling efficiency of grain farming they reduce the volume of production, thus creating a situation of artificial overproduction of grain in the country.

The second trend manifested itself in the fact that there is no close direct relationship between price and quality of grain [9]. For example, the relationship between the price of wheat and its quality indicators is mainly limited to two criteria: food wheat and feed wheat.

Price differentiation and its linkage with the content and quality of gluten is used only for the purchase of grain by the state, whose share in the total volume of commercial grain is only 6-8%. This situation, naturally, does not stimulate the improvement of wheat quality, which ultimately leads to a decrease in the quality of flour, bread and other bread products;

Secondly, the price chain “production-sales-processing of grain” is characterized by a significant gap between the supply price (the price of agricultural producers) and the purchase price of grain by processing enterprises due to the presence of excessive number of trade and intermediary structures, high costs for transportation, storage and processing of grain at elevators and bakery points, transaction costs. All this, undoubtedly, affects the increase in the price of final products of the grain product subcomplex, contributing to the concentration of profits mainly in the commodity circulation of grain.

Thirdly, there is no stable proportional relationship between the price of grain and the price of its products in individual sectors and links of the grain product subcomplex. For example, a sharp drop in grain prices at the beginning of the current decade did not entail a similar drop in prices for flour and bread products. Profitability of a considerable part of grain-producing farms was combined with profitability of organizations engaged in its sale and processing. Enterprises of separate branches and links of the grain product subcomplex work for their own interest and their organizational and economic mechanism is not aimed at reducing the price of final products. Thus, the existing system of grain sales ensures redistribution of the main income in favor of about 400 medium and large companies involved in the sale and purchase of grain.

Fourthly, there is no clear state pricing policy on the country's grain market. Undeveloped wholesale markets, exchange trade in grain, available information systems and other elements of the market infrastructure necessary for sustainable grain trade contribute to an unreasonably large number of intermediary links on the way of grain movement from producers to consumers, as well as throwing in knowingly biased information [10]. This directly or indirectly leads to underpricing of grain purchased from its direct producers and to overpricing of retail prices for end consumers, significantly distorting the real mechanisms of functioning of the grain market, often causing inadequate reaction of agricultural producers and reducing the efficiency of grain farming.

Conclusion. Price situation on the grain market, determined by disparity of prices for sold grain and industrial goods purchased by grain-producing farms, as well as emerging disproportions between the demand for grain and its supply, is greatly aggravated by the absence of highly effective and well-organized forms of grain marketing and weak development of other elements of infrastructure. Because of constant inconsistency and inconsistency of actions in the system of commodity movement there is multilinking, presence of large number of intermediaries in grain trade, weak awareness of grain market participants, quantitative and financial transparency of commodity flows of grain and products of its processing is not provided.

Есахметова Л.¹, Мизанбекова С.², Айтмұханбетова Д.²

¹Алматы Технологиялық Университет, Алматы, Қазақстан;

² Қазақ ұлттық аграрлық зерттеу университеті, Алматы, Қазақстан.

E-mail: Salima-49@mail.ru

АГРАРЛЫҚ СЕКТОРДЫ МЕМЛЕКЕТТИК РЕТТЕУ МЕН БАҒА СТРАТЕГИЯСЫНЫҢ БАСЫМДЫҚТАРЫ

Аннотация. Мемлекеттік реттеу экономиканың аграрлық саласындағы оның жұмыс істеуін ұйымдастыру мақсатындағы тетік болып табылады, мұны экономикалық дамыған елдердің тәжірибелі дәлелдейді, онда аграрлық саладағы нарықтық тетіктердің белсенді ынталандыруыш рөлі мемлекеттік әсер ету жүйесімен үйлесіп жүзеге асырылады – мұнда нарық ынталандырады, мемлекет түзетеді.

Аграрлық сектордың бәсекеге қабілеттілігін қамтамасыз ету мемлекет оны дамыту жөніндегі функциялардың едәуір бөлігін алған және аграрлық азық-түлік нарығындағы бәсекелестіктің күшеюіне қарай мемлекеттің реттеуші рөлі артқан жағдайда мүмкін болады. Аграрлық секторға мемлекеттік ықпал ету жүйесі: өнімді еткізу мен қайта өндеудің пәрменді жүйесін құра отырып, саланы дамытуға жәрдемдесу; ауыл тауар өндірушілерін барынша қамти отырып, мемлекеттік қолдаудың тиімділігі мен қолжетімділігін қамтамасыз ету; нысаналы экспорттық саясатты іске асыру және органикалық өнімнің қазақстандық брендін ілгерілетудің мақсатын ескере отырып жобалануға тиіс. Астық нарығында қалыптасқан баға қатынастары астық бағасының өлшеу және ынталандыру функциясының рөлін төмендету үрдісімен белгіленген. «Астықты еткізу – қайта өндеу өндірісі» баға тізбегі үшін ұсыныс бағасы (Ауыл шаруашылығы тауарын өндірушілер бағасы) мен қайта өндеуші кәсіпорындардың астықты сатып алу бағасы арасындағы елеулі алшактық, астық бағасы мен астық өнімі кіші кешенінің жекелеген салалары мен буындарындағы оны қайта өндеу өнімдерінің бағасы арасында түрақты пропорционалды тәуелділіктің болмауы тән.

АӨК-ні ДСҰ жағдайларына бейімдеу жөніндегі арнайы нысаналы бағдарламаны қабылдай отырып, ауыл шаруашылығы өнімінің, шикізат пен азық-түліктің импорты мен экспортын, материалдық-техникалық ресурстарды тарифтік және тарифтік емес реттеуді пайдалану; монополияға қарсы шаралар, техникалық регламенттер, сертификаттау және лицензиялау; оларды жүргізу тәртібі мен тетігін өзгерте отырып, сатып алу және тауар интервенциялары, кепіл операциялары, мемлекеттік мұқтаждар үшін өнімді сатып алады кеңейту аграрлық азық-түлік; аграрлық азық-түлік нарығы инфрақұрылымының жетіспейтін элементтерін қалыптастыру үшін кредиттер мен лизингті колдау.

Түйінді сөздер: реттеу, сала, кіші кешен, баға, ресурстар, шаралар, тауар өндірушілер, бағдарлама, келісімдер, механизм, міндеттемелер, операциялар.

Есахметова Л.¹, Мизанбекова С.², Айтмұханбетова Да.³

¹Алматинский технологический Университет, Алматы, Казахстан;

²Казахский национальный аграрный исследовательский университет, Алматы, Казахстан.

E-mail: *Salima-49@mail.ru*

ПРИОРИТЕТЫ ГОСУДАРСТВЕННОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И ЦЕНОВОЙ СТРАТЕГИИ АГРАРНОГО СЕКТОРА

Аннотация. Государственное регулирование является механизмом в аграрной сфере экономики с целью организации ее функционирования, о чем свидетельствует и опыт экономически развитых стран, в которых активная стимулирующая роль рыночных механизмов в аграрной сфере реализуется с сочетанием с системой государственного воздействия на принципе, в котором рынок стимулирует, государство корректирует.

Обеспечение конкурентоспособности аграрного сектора удается при условии, когда государство берет значительную часть функций по его развитию и по мере усиления конкуренции на агропродовольственном рынке регулирующая роль государства повышается. Система государственного воздействия на аграрный сектор должна быть спроектирована с учетом цели: содействие развитию отрасли с созданием действенной системы сбыта и переработки продукции; обеспечением эффективности и доступности государственной поддержки с максимальным охватом сельских товаропроизводителей; реализации целенаправленной экспортной политики и продвижением казахстанского бренда органической продукции. Ценовые отношения, складывающиеся на зерновом рынке, отмечены тенденцией снижения роли измерительной и стимулирующей функции цены на зерно. Для ценовой цепочки «производство – реализация – переработка зерна» характерен существенный разрыв между ценой предложения (ценой сельскохозяйственных товаропроизводителей) и ценой приобретения зерна перерабатывающими предприятиями, отсутствием устойчивой пропорциональной зависимости между ценой на зерно и ценой на продукты его переработки в отдельных отраслях и звеньях зернопродуктового подкомплекса. Реальными инструментами государственного регулирования агропродовольственного рынка являются использование тарифного и нетарифного регулирования импорта и экспорта сельскохозяйственной продукции, сырья и продовольствия, материально-технических ресурсов, с принятием специальной целевой программы по адаптации АПК к условиям ВТО; антимонопольные меры, технические регламенты, сертификацию и лицензирование; закупочные и товарные интервенции с изменением порядка и механизма их проведения, залоговые операции, расширение закупки продукции для государственных нужд; поддержку кредитов и лизинга для формирования недостающих элементов инфраструктуры агропродовольственного рынка.

Ключевые слова: регулирование, отрасль, подкомплекс, цена, ресурсы, меры, товаропроизводители, программа, соглашения, механизм, обязательства, операции.

Informaion about authors:

Yesakhmetova Lyailya Muratbekovna – doctoral student, Almaty Technological University. Almaty, Kazakhstan, e-mail: *Elm.78@mail.ru*, <https://orcid.org/ 0000-0003-3364-3021>;

Mizanbekova Salima – Doctor of Economics; Professor; Kazakh National Agrarian Research University; 050010 Abay Ave., 8, Almaty, Kazakhstan; e-mail: *salima-49@mail.ru*; <https://orcid.org/ 0000-0002-7602-9710>;

Aitmukhanbetova Damira – Candidate of Economical Sciences; senior lecturer; Kazakh National

Agrarian Research University; 050010 Abay Ave., 8, Almaty, Kazakhstan; e-mail: *Aitmukhan.d@mail.ru*; <https://orcid.org/0000-0001-7520-513X>.

REFERENCES

- [1] Altukhov A.I. Features of the development of infrastructure of grain exports and organizational and economic mechanism of its functioning./J.Ekonomika agrichestvennykh i pererabotovykh predpriyatiye = 2020 - № 11 - p. 2-10.
- [2] Pantsov A., Ushachev I., Maslova V., Avdeev M. Pricing situation on Russian agri-food market: problems and solutions.//AAPK: economy, management - 2021 - № 3- P.3-12.
- [3] Kalykova B. Rural territories of Kazakhstan: realities, problems and solutions. /Kalykova B./Problems of Agri Market. -2020. -№3. C.209-215. <https://doi.org/10.46666/2020.2708-9991.26>.
- [4] Mizanbekova S.K. Prospects for using digital and innovative technologies in managing the competitiveness of enterprises / S.K. Mizanbekova, I.P. Bogomolova, N.M. Shatokhina // Technique and technology of food production. - 2020.-,№2.- C. 372- 383.
- [5] Ulanova O.I. Agroindustrial complex as a priority sector of regional food security / O.I. Ulanova, E.I. Pozubenkova // International Agricultural Journal. - 2020. - №2. (374) -C.43- 48.
- [6] Afanasyev E. Development and functioning of agrifood markets: methodological and regional aspects / E. Afanasyev, A. Bykov, S. Golovatyuk // AIC: Economics, Management.2019.-15.- P.40-47.
- [7] State program of development of the agroindustrial complex of the Republic of Kazakhstan for 2017-2021. The official information resource of the Prime Minister of the Republic of Kazakhstan [Electronic resource]. - 2020.- URL: http://www.primeminister.kz/ru/gosprogrammy_gosudarstvennaya-programma-razvitiya-agropromyshlennogo-kompleksa-rk-na-2017-2021-gody (date of reference: 02.11.2020).
- [8] D.I. Syzdykova Modern aspects of competitiveness of Kazakhstan / D.I. Syzdykova, E.Z. Syzdykova, M.K. Asanova, A.M. Dauletova// Vestnik Kargu. Series Economics. -2020.- № 1(97) - C.121-131.
- [9] Koksharov V. Modern state of economic development of the Republic of Kazakhstan and its prospects. / V. Koksharov, B. Jamaibaly, O. Komissarova // Vestn. Volgograd. institute of business. Series Business. Education. Law. - 2019. - № 4 (49). - C. 59-66.
- [10] Zhiyentayev S., Dosmukhamedova Z. State regulation of agriculture in Kazakhstan within the framework of the Eurasian Economic Union (EAEU). // *Bulletin of the Karaganda university. Economy Series*. -2019 -№4(96)- C.99-108.

ҚР ҰҒА АКАДЕМИКТЕРІНІЦ ЖЕТИСТІКТЕРІ

Юбилей-70 лет

КОРИФЕЙ ФИЛОСОФСКОЙ НАУКИ

У казахского народа много достойных сынов и дочерей, которыми по праву можно гордиться. И один из них корифей философской науки, академик НАН РК Нур Серикович Кирабаев. В эти дни вся философская общественность Казахстана, России отмечает 70-летний юбилей выдающегося учёного и мыслителя, крупнейшего представителя евразийской философской мысли и общественно-педагогического деятеля Н.С. Кирабаева.

Я давно знаю и знаком с научными работами академика НАН РК, доктора философских наук, профессора Кирабаева Нура Сериковича. Он видный учёный, гордость философской науки. Он окончил философский факультет МГУ им. Ломоносова (1974). Трудовую деятельность начинал в качестве младшего научного сотрудника Института философии и права АН Казахская ССР. Окончил аспирантуру по кафедре истории зарубежной философии МГУ (1978). Работает в системе высшего образования около 40 лет (Российский университет дружбы народов РУДН). Начиная с 1979 г.: ассистентом (1979-1981), старшим преподавателем (1981-1982), доцентом (1982-1988), зав. кафедрой философии (1988 -1992), зав. кафедрой истории философии (1992-1993), с апреля по август 1993 года зав. отделением философии, с 1993 по 1994- зам. начальника управление Ближнего и Среднего Востока МИД Республики Казахстан, 1994 и по настоящее время зав. кафедрой истории философии, с 1996 г. декан факультета гуманитарных и социальных наук, с 2006 г.- проректор РУДН по научной работе.

Профессор Кирабаев Н.С.- известный, признанный специалист в мире по истории арабо-мусульманской философии. В области арабо-мусульманской философии он провел первое в российской, казахстанское и мировой историко-философской литературе комплексное исследование социальной философии мусульманского Средневековья, показав взаимосвязь философии и мусульманского права, раскрыв ключевую роль последнего в мусульманской идеологии. Мусульманское право при этом рассматривается как одна из первых форм теоретического знания, в рамках которого были сформулированы основные проблемы и методы гуманитарных наук на мусульманском Востоке. Большое внимание в своих научно-исследовательских работах он уделяет реконструкции парадигмы классической арабо-мусульманской философии, анализу формирования и функционирования политico-правовой культуры ислама, рассматривая мусульманское право как концепцию "сокральной" легитимности государства, показывая влияние политических доктрин на практику развития Арабского Халифата. В его работах дан развернутый и целостный научный анализ формирования и развития социальной философии восточного перипатетизма от учения о добродетельном городе аль-Фараби до концепции идеального государства Ибн-Рушда в духе идей "естественного права". Особое внимание при этом уделяется философии истории Ибн-Хальдуна и особенностям гуманистических традиций классической арабо-мусульманской философии. За последние годы им опубликованы работы по проблемам кросскультурного взаимодействия западных и восточных цивилизаций, в которых раскрываются проблемы открытости цивилизация к диалогу, вопросы устойчивости межцивилизационного диалога в процессе развития философского знания, а также по вопросам модернизации высшего образования в России, Евразии в контексте Болонского процесса.

Профессор Кирабаев Н.С. является одним из новаторов, пионеров, основоположников развития такого важного философского направления как философская компаративистика. В 1991 году на базе Российского университета дружбы народов, им был открыт Межвузовский центр по изучению

философии и культуры Востока, который в 2004 году был переименован Межвузовский центр гуманитарного образования по философской корпоративистики. В рамках этого центра было подготовлено более 30 кандидатов и докторов наук, около 50 монографий и сборников научных трудов и на его базе международных философских симпозиумах и методологических семинарах "Сагадиевские чтения" обсуждались проблемы философской компаративистики учёными более чем из 30 стран арабского Востока, Индии, ЮАР, стран Центральной Азии, Франции, Германии, США, Канады, Казахстана и ряда стран СНГ. Важное значение имеет его международная программа "Диалог цивилизации: Восток-Запад" в рамках которой проходят ежегодные конференции учёных России и Египта. За годы работы указанного центра по его инициативе и при личном участии было проведено 12 международных философских симпозиумов «Диалог цивилизации: Восток-Запад».

Профессор Кирабаев Н.С. опубликовал более 200 научных и учебно-методических работ, включая 10 монографии, 10 учебных пособий и разделов в учебниках. Его научные труды получали высокую оценку среди научной общественности в мире. Он подготовил 17 кандидатов и 3 докторов философских наук.

Профессор Кирабаев Н.С. внёс большой вклад в создание творческого, дисциплинированного, дружного коллектива отделения философии и факультета гуманитарных и социальных наук. При его непосредственном и активном участии была проведена большая работа по открытию новых специальностей "Социология", "Международные отношения", "Политология", "Государственное и муниципальное управление", "Искусство и гуманитарные науки" в РУДН. По инициативе его и при непосредственном его участии реализуются совместные магистерские программы по гуманитарным и социальным наукам с ведущими университетами Франции, Великобритании, Германии, Китая.

Большую работу профессор Кирабаев Н.С. ведёт как проректор по научной работе. Не случайно Российский Университет дружбы народов последние 10 лет занимает 3-4 места в рейтингах среди вузов и университетов РФ, а также достойно представлен в международных рейтингах. Уделяя большое внимание международному научному сотрудничеству, подготовке кадров высшей квалификации, особое внимание им уделяется повышению научного авторитета РУДН. Учёные РУДН активно сотрудничают с ведущими вузами Казахстана в научно-образовательной деятельности.

Академик Н.С. Кирабаев является главным редактором журнала "Вестник РУДН. Серия философия", председателем докторского Совета по философии, членом экспертного совета по философии, социологии и культурологии ВАК РФ и т.д. Надо подчеркнуть, что он внёс выдающийся вклад в развитии философской науки.

За активную научную и общественно-педагогическую деятельность он награждён 4 орденом и медалью, нагрудными знаками СССР, России и Казахстана, почётный профессор Евразийского национального университета им. Л.Гумилева.

В день 70-летнего юбилея хочется пожелать уважаемому Нуру Сериковичу крепкого здоровья, благополучия, счастья, дальнейших творческих успехов и всего наилучшего.

**Раушанбек Абсаттаров,
член-корреспондент НАН РК, доктор философских наук, профессор**

ПОДАРОК УЧЕНОГО ЮБИЛЕЮ РОДИНЫ

Недавно в Институте социальной экономики и финансов (г.Алматы) впервые в мировой науке был открыт новый научный Закон «О сохранении и комплексном развитии этносов посредством спасительной Гармонии на истинно духовной основе». Автором Открытия является академик Национальной академии наук Республики Казахстан Ураз Баймуратов, который посвящает его 30-летию Независимости Республики Казахстан. Об этом им было заявлено на одной научно-практической конференции.

В свое время, в конце 80-х годов прошлого столетия, он был разработчиком политico-экономической триады о Независимости нашей страны и других республик Советского Союза, переходе к рыночным отношениям и о введении национальной валюты «тенге».

Современная действительность показывает успешность развития нашего суверенного государства.

Координатор Института Г.Амирова

04.10.2021 г.

МАЗМҰНЫ
ЭКОНОМИКА

Адильбек Торебек ҚОҒАММЕН БАЙЛАНЫС МАРКЕТИНГТІК КОММУНИКАЦИЯНЫҢ БӨЛІГІ РЕТИНДЕ.....	6
Батыrbекова М.Б. КОММЕРЦИЯЛЫҚ ЖЫЛЖЫМАЙТЫН МУЛІКТІ БАСҚАРУ САЛАСЫНДА ОРТАЛЫҚТАНДЫРЫЛМАҒАН ERP ЖҮЙЕСІН ҚОЛДАНУДЫҢ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ПАЙДАСЫН АРТТЫРУ.....	12
Есахметова Л., Мизанбекова С., Айтмұханбетова Д. АГРАРЛЫҚ СЕКТОРДЫ МЕМЛЕКЕТТІК РЕТТЕУ МЕН БАҒА СТРАТЕГИЯСЫНЫң БАСЫМДЫҚТАРЫ.....	21
Жагыпарова А.О., Бекболсынова А.С., Орозонова А.А., Булакбай Ж.М., Серикова М.А. ОРТАЛЫҚ БАНКТИҢ САНДЫҚ ВАЛЮТАСЫ: ТӨҮЕКЕЛДЕРІ МЕН ЖАҢАНДАНУ ЖОЛДАРЫ.....	28
Жусупова А.К., Утибаева Г.Б., Утибаев Б.С., Ахметова Д.Т., Зенченко С.В. МАКРОЭКОНОМИКАЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРМЕН ҮШ ЖЫЛДЫҚ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ БЮДЖЕТ ПАРАМЕТРЛЕРИНІҢ ӨЗАРА БАЙЛАНЫСЫ.....	39
Камерова А.А., Шамуратова Н.Б., Қожабеков С.С., Курмангазина С.К., Муканова А.Б. ҚЕХС-МЕН ЕСЕПКЕ АЛУ КЕЗІНДЕ ӨНІМНІҢ (ЖҰМЫС, ҚЫЗМЕТ) БАҒАСЫН АНЫҚТАУФА НЕГІЗДЕЛГЕН БУХГАЛТЕРЛІК ЕСЕП ЖҮЙЕСІН ДАМЫТУ.....	48
Көкенова А.Т., Сабырова М.Е., Балабекова Д.Б., Лутфуллаева Р.А., Тулеева А.Ж. ӨҢІРЛІК ТУРИЗМДІ ТИМДІ ДАМЫТУДЫҢ ҰЙЫМДАСТАРУШЫЛЫҚ-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ТЕТІГІН ӨЗЕКТЕНДІРУ ЖӘНЕ ӘЗІРЛЕУ.....	55
Момышова Б. «ҚАЗАҚ» (1913-1918) ГАЗЕТИНДЕГІ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖӘНЕ ҚОҒАМДЫҚ-САЯСИ СӨЗДЕРДІҢ ҚОЛДАНЫСЫ.....	64
Новикова О.Ф., Азымук Н.А., Панькова О.В. ЭКОНОМИКАНЫ ЦИФРЛАНДЫРУ АЯСЫНДА УКРАИНАНЫң ЕҢБЕК ӘЛЕУЕТІН ЖОҒАЛТУ ҚАУПІ.....	73
Нұргалиева А.А., Қенжетаева Г.К., Шафеева Л. А., Ахметова Д.Д., Бейсембина А.Н. МЕМЛЕКЕТТІК БАСҚАРУ ЖҮЙЕСІНДЕГІ «ЭЛЕКТРОНДЫҚ ҮКІМЕТ».....	82
Нұрұлы Е., Сансызбаева Г.Н., Актымбаева А.С., Сапиева А.Ж., Асипова Ж.М. ГЕНДЕРЛІК ТЕҢСІЗДІК – ӘЙЕЛ АҚЫЛМАНДАРЫНЫң ЖЫЛЫСТАУ СЕБЕБІНІҢ КӨРСЕТКІШ МЕ? МЕМЛЕКЕТТІК РЕТТЕУДІҢ ҮКІТІМАЛ ШАРАЛАРЫ.....	90
Рамазанов А.А., Абдраш А.М., Читанова С.О. САЛАЛАРДЫҢ КЛАСТЕРЛІК ЭКОНОМИКАСЫ (ТУРИЗМ МЫСАЛЫНДА).....	100
Рахмонов А.Х. ӘҮДҮ ЕЛДЕРІНЕҢ КЕЛГЕН ЕҢБЕК МИГРАНТТАРЫ АҚША АУДАРЫМДАРЫНЫң ТӘЖІКСТАНДАҒЫ ЖҰМЫС ОРЫНДАРЫНЫң ҚАЛЫПТАСУЫНА ӘСЕРІ.....	108

Рязанцев С.В., Рубан Л.С.	
ДИЛЕММА: ГЛОБАЛИЗМ НЕМЕСЕ ЕГЕМЕНДІК, ТЕРМИНОЛОГИЯЛЫҚ ШЕКТЕУ ЖӘНЕ АНАЛИТИКАЛЫҚ ТАЛҚЫЛАУ.....	120
Паташкова Е., Ниязбекова Ш., Маргацкая Г., Бұлақбай Ж.	
ДАМУШЫ ЦИФРЛЫҚ ТРАНСФОРМАЦИЯ ЖАҒДАЙЫНДА ҚАРЖЫЛЫҚ ИННОВАЦИЯЛАР МЕН ҚАРЖЫЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫҢ РӨЛІ.....	129
Тимченко Е., Полисчук Е., Цюпа О., Сушкова Е., Осадчий Е.	
ТӘҮЕКЕЛДІ БАҒАЛАУ МЕН САЛЫҚ ҚАРЫЗДАРЫН СЕГМЕНТАЦИЯЛАУ НЕГІЗІНДЕ САЛЫҚ БОРЫШЫН ЭЛЕКТРОНДЫҚ БАСҚАРУ.....	136
ҚҰҚЫҚТАНУ	
Антонян Е.А., Атагимова Э.И.	
ТҮЛҒАНЫҢ ДАМУЫН АНЫҚТАЙТЫН ФАКТОРЛАР: ЖАТЫРШІЛІК (ПРЕНАТАЛЬДЫҚ) КЕЗЕҢ. ПЕРИНАТАЛДЫҚ КЕЗЕҢНІҢ ЖЕКЕ ТҮЛҒАНЫҢ ПСИХИКАЛЫҚ ДАМУЫНА ӘСЕРІ ТУРАЛЫ.....	146
Арабаев Р., Береналиева А., Мәжитов Б.	
ҚАЗІРГІ КЫРГЫЗСТАН: ПАРЛАМЕНТТІК РЕСПУБЛИКАДАН ПРЕЗИДЕНТТІК КЕҢЕСКЕ ДЕЙН.....	155
Богданова Е.Е.	
АЗАМАТТЫҚ СОТ ІСІН ЖҮРГІЗУДЕ ГЕНЕТИКАЛЫҚ АҚПАРАТТЫ ҚОЛДАНУ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	162
Муханова А.Т., Айтмуханова Д.У., Ердешова Ж.И., Рысқулбекова Б.Р.	
ЖОЛ-КӨЛІК ОҚИҒАЛАРЫНАН МУЛІККЕ КЕЛТІРІЛГЕН ЗАЛАЛДЫ ҚАЛПЫНА КЕЛТІРУДІҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ.....	168
Нестеров А.Ю.	
КӨМЕЛЕТТІК ЖАСҚА ТОЛМАҒАН СОТТАЛУШЫЛАРДЫҢ НЕГІЗГІ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН БОСТАНДЫҚТАРЫН ЖҮЙЕЛЕУ ЖӘНЕ НЕГІЗДЕУ: ЖАЗАЛАУ АСПЕКТІСІ.....	177
Тоқтомбаева А.Ж., Тоқтобаев Б.Т., Қарабалаева С.Б.	
СОТ БИЛІГІ ИНСТИТУТЫНЫң ТЕОРИЯЛЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ ЗЕРТТЕУЛЕРІ.....	185
САЯСАТТАНУ	
Медведь В.А.	
РЕСЕЙ МЕН ҚЫТАЙДЫҢ КӨШІ-ҚОН САЯСАТЫ: ӨЗАРА ІС-ҚИМЫЛДЫҢ НЕГІЗГІ БАҒЫТТАРЫ.....	191
Мчедлова Е.М.	
ДАҒДАРЫСТЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-МӘДЕНИ ПРОЦЕСТЕР МЕН ҚҰНДЫЛЫҚТАРДЫҢ ДАМУЫНА ӘСЕРІ.....	199
Тажикенова С.К., Тажбенова Г.Д., Мельдебекова А.Д., Булакбай Ж.М., Соловьевна И.А.	
ЦИФРЛАНДЫРУ ЖАҒДАЙЫНДА ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУДЫ ДАМЫТУҒА АРНАЛҒАН БЮДЖЕТ ҚАРАЖАТАЫН ПАЙДАЛАНУ ТИМДІЛІГІН БАҒАЛАУДЫ ҮЙЫМДАСТАРЫ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....	205

ПЕДАГОГИКА

- Әшілова М.С., Бегалинов Ә.С., Бегалинова Қ.Қ.**
COVID-19 ПАНДЕМИЯСЫНЫң ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ СТУДЕНТ ЖАСТАРДЫҢ ӘЛ-АУҚАТЫНА
ӘСЕРІ.....214

- Завыдивская Н.Н., Рымар О.В., Ханикянц О.В., Маланчук Ж.Ж., Соловей А.В.**
БАСТАУЫШ СЫНЫП ОҚУШЫЛАРЫНЫң ДЕНЕ ШЫНЫҚТЫРУ САБАҚТАРЫНДА ОЙЫН
ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫН ҚОЛДАНУ.....222

- Сартов Ә.Қ., Есымханова З.К., Бельгибаева А.С., Абдрахманова А.У., Сайымова М.Д.**
ҚАЗІРГІ ЭКОНОМИКАДА ОҚЫТУДЫҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫН ҚҰРУ
ЖОЛЫ.....230

- Сейсекеева Н.Б., Исмаил Оуедраого, Рахметуллина М., Досмагамбетова Ж., Биссенбаева Ж.Н.**
ФРАНЦУЗ ТІЛІН ОҚИТЫН СТУДЕНТТЕРДІҢ АУЫЗЕКІ СӨЙЛЕУ ҚҰЗЫРЕТТІЛІГІН
ҚАЛЫПТАСТАСЫРУ.....236

ТАРИХ

- Аралбаева Р.К., Нұрбосынова Л.С.**
АНТРОПОЦЕНТРИЗМ ҚАЗАҚТЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ФИЛОСОФИЯЛЫҚ ОЙЫНЫҢ НЕГІЗІ
РЕТИНДЕ.....243

- Шашаев Ә.Қ., Мұзабаева Р.Ж., Сұлеймен С.**
ҚАЗАҚСТАНДЫ ЗЕРТТЕУ ҚОҒАМЫ: ҚҰРЫЛУЫ МЕН ҚЫЗМЕТІНІҢ ТАРИХЫ.....250

- Федосеев Р.В., Богатырев Э.Д., Марискин О.И.**
XIX ФАСЫРДЫҢ ЕКІНШІ ЖАРТЫСЫНДАҒЫ АҚСҮЙЕКТІК САУДА-ӨНЕРКӘСПТІК
КӘСПІКЕРЛІКТІҢ НЕГІЗГІ ҮЛГІЛЕРІ (ОРТА ЕДІЛ МАТЕРИАЛДАРЫ БОЙЫНША).....257

ФИЛОЛОГИЯ – ФИЛОЛОГИЯ - PHILOLOGY

- Алтыбаева С.М., Импости Г.Е.**
ҚАЗІРГІ МӘТІН ФИЛОСОФИЯСЫ: БАЯНДАУ ҚҰРЫЛЫМЫНЫҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ.....265

- Муфтахутдинова Д.Ш., Батырхан Б.Ш.**
XX ФАСЫРДЫҢ БАСЫНДАҒЫ ӘДЕБИ БІЛІМ БЕРУ САЛАСЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ-ТАТАР
ҚАРЫМ-ҚАТЫНАСЫ.....271

- Нұрмолдаев С.Т., Сарқулова Г.С., Досжан Р.К., Сомжүрек Б.Ж., Аимбетова Ү.Ү.**
ЛИНГВОМӘДЕНИ АСПЕКТЕГІ МӘДЕНИЕТ ҰҒЫМЫ.....277

ҚР ҰҒА АКАДЕМИКТЕРІНІҢ ЖЕТИСТІКТЕРІ

- Абсаттаров Р.**
ФИЛОСОФИЯ ҒЫЛЫМДАРЫНЫҢ КОРИФЕЙ.....285

- Амиррова Г.**
ҒАЛЫМНЫҢ ОТАН МЕРЕЙТОЙЫНА ЖАСАҒАН СЫЙЫ.....287

СОДЕРЖАНИЕ

ЭКОНОМИКА

Адильбек Торебек СВЯЗИ С ОБЩЕСТВЕННОСТЬЮ КАК ЧАСТЬ МАРКЕТИНГОВЫХ КОММУНИКАЦИЙ.....	6
Батырбекова М.Б. УВЕЛИЧЕНИЕ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ВЫГОДЫ ОТ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ДЕЦЕНТРАЛИЗОВАННОЙ СИСТЕМЫ ERP В СФЕРЕ УПРАВЛЕНИЯ КОММЕРЧЕСКОЙ НЕДВИЖИМОСТЬЮ.....	12
Есахметова Л., Мизанбекова С., Айтмуханбетова Д. ПРИОРИТЕТЫ ГОСУДАРСТВЕННОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И ЦЕНОВОЙ СТРАТЕГИИ АГРАРНОГО СЕКТОРА.....	21
Жагыпарова А.О., Бекболсынова А.С., Орозонова А.А., Булакбай Ж.М., Серикова М.А. ЦИФРОВАЯ ВАЛЮТА ЦЕНТРАЛЬНОГО БАНКА: РИСКИ И ПУТИ ГЛОБАЛИЗАЦИИ.....	28
Жусупова А.К., Утибаева Г.Б., Утибаев Б.С, Ахметова Д.Т., Зенченко С.В. ВЗАИМОСВЯЗЬ МАКРОЭКОНОМИЧЕСКИХ ПОКАЗАТЕЛЕЙ И ПАРАМЕТРОВ ТРЕХЛЕТНЕГО РЕСПУБЛИКАНСКОГО БЮДЖЕТА.....	39
Камерова А.А., Шамуратова Н.Б., Кожбеков С.С., Курмангазина С.К., Муканова А.Б. РАЗВИТИЕ БУХГАЛТЕРСКОЙ СИСТЕМЫ НА ОСНОВЕ ОПРЕДЕЛЕНИЯ СТОИМОСТИ ПРОДУКЦИИ (РАБОТЫ, УСЛУГ) В СООТВЕТСТВИИ С МСФО.....	48
Кокенова А.Т., Сабырова М.Е., Балабекова Д.Б., Лутфуллаева Р.А., Тулеева А.Ж. АКТУАЛИЗАЦИЯ И РАЗРАБОТКА ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО МЕХАНИЗМА ЭФФЕКТИВНОГО РАЗВИТИЯ РЕГИОНАЛЬНОГО ТУРИЗМА.....	55
Момынова Б.Қ. УПОТРЕБЛЕНИЕ ЭКОНОМИЧЕСКИХ И ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКИХ СЛОВ В ГАЗете «КАЗАХ» (1913-1918).....	64
Новикова О.Ф., Азьмук Н.А., Панькова О.В. УГРОЗЫ ПОТЕРИ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦИАЛА УКРАИНЫ НА ФОНЕ ЦИФРОВИЗАЦИИ ЭКОНОМИКИ.....	73
Нургалиева А.А., Кенжетаева Г.К., Шафеева Л. А., Ахметова Д.Д., Бейсембина А.Н. «ЭЛЕКТРОННОЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО» В СИСТЕМЕ ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ.....	82
Нурулы Е., Сансызбаева Г.Н., Актымбаева А.С., Сапиева А.Ж., Асипова Ж.М. ГЕНДЕРНОЕ НЕРАВЕНСТВО – ФАКТОР ЖЕНСКОЙ УТЕЧКИ УМОВ? ВОЗМОЖНЫЕ МЕРЫ ГОСУДАРСТВЕННОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ.....	90
Рамазанов А.А., Абдраш А.М., Читанова С.О. ЭКОНОМИКА ОТРАСЛЕВОГО КЛАСТЕРА (НА ПРИМЕРЕ ТУРИЗМА).....	100
Рахмонов А.Х. ВЛИЯНИЕ ДЕНЕЖНЫХ ПЕРЕВОДОВ ТРУДОВЫХ МИГРАНТОВ ИЗ СТРАН ОЭСР НА ФОРМИРОВАНИЕ РАБОЧИХ МЕСТ В ТАДЖИКИСТАНЕ.....	108

Рязанцев С.В., Рубан Л.С.	
ДИЛЕММА: ГЛОБАЛИЗМ ИЛИ СУВЕРЕНИЗМ, ТЕРМИНОЛОГИЧЕСКОЕ РАЗГРАНИЧЕНИЕ И АНАЛИТИЧЕСКАЯ ДИСКУССИЯ.....	120

Паташкова Е., Ниязбекова Ш.У., Маргацкая Е., Бұлақбай Ж.	
РОЛЬ ФИНАНСОВЫХ ИННОВАЦИЙ И ФИНАНСОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В УСЛОВИЯХ РАЗВИВАЮЩЕЙСЯ ЦИФРОВОЙ ТРАНСФОРМАЦИИ.....	129

Тимченко Е.1, Полищук Е., Цюпа О., Сушкова Е., Осадчий Е.	
ЭЛЕКТРОННОЕ АДМИНИСТРИРОВАНИЕ НАЛОГОВОГО ДОЛГА НА ОСНОВЕ ОЦЕНКИ РИСКОВ И СЕГМЕНТАЦИИ НАЛОГОВЫХ ДОЛЖНИКОВ.....	136

ЮРИСПРУДЕНЦИЯ

Антонян Е.А., Атагимова Э.И.	
ДЕТЕРМИНАНТЫ РАЗВИТИЯ ЛИЧНОСТИ: ВНУТРИУТРОБНЫЙ (ПРЕНАТАЛЬНЫЙ) ПЕРИОД. К ВОПРОСУ О ВЛИЯНИИ ПЕРИНАТАЛЬНОГО ПЕРИОДА НА ПСИХИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ ЛИЧНОСТИ.....	146

Арабаев Р., Береналиева А., Б. Мажитов	
СОВРЕМЕННЫЙ КЫРГЫЗСТАН: ОТ ПАРЛАМЕНТСКОЙ РЕСПУБЛИКИ К ПРЕЗИДЕНТСКОМУ ПРАВЛЕНИЮ.....	155

Богданова Е.Е.	
ПРОБЛЕМЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ГЕНЕТИЧЕСКОЙ ИНФОРМАЦИИ В ГРАЖДАНСКОМ СУДОПРОИЗВОДСТВЕ.....	162

Муханова А.Т., Айтмуханова Д.У., Ердешова Ж.И., Рыскулбекова Б.Р.	
АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ВОССТАНОВЛЕНИЯ УЩЕРБА ИМУЩЕСТВА, ПРИЧИНЕННОГО ДОРОЖНО – ТРАНСПОРТНЫМИ ПРОИСШЕСТВИЯМИ.....	168

Несторов А.Ю.	
СИСТЕМАТИЗАЦИЯ И ОБОСНОВАНИЕ ОСНОВНЫХ ПРАВ И СВОБОД НЕСОВЕРШЕННОЛЕТНИХ ОСУЖДЁННЫХ: УГОЛОВНО-ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ АСПЕКТ.....	177

Токтомбаева А.Ж., Токтобаев Б.Т., Карабалаева С.Б.	
ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ ИНСТИТУТА СУДЕБНОЙ ВЛАСТИ.....	185

ПОЛИТОЛОГИЯ

Медведь В.А.	
МИГРАЦИОННАЯ ПОЛИТИКА РОССИИ И КИТАЯ: ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ И СФЕРЫ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ.....	191

Мчедлова Е.М.	
ВЛИЯНИЕ КРИЗИСА НА РАЗВИТИЕ СОЦИОКУЛЬТУРНЫХ ПРОЦЕССОВ И ЦЕННОСТЕЙ.....	199

Тажикенова С.К., Тажбенова Г.Д., Мельдебекова А.Д., Булакбай Ж.М., Соловьева И.А.	
ОСОБЕННОСТИ ОРГАНИЗАЦИИ ОЦЕНКИ ЭФФЕКТИВНОСТИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ БЮДЖЕТНЫХ СРЕДСТВ НА РАЗВИТИЕ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ В УСЛОВИЯХ ЦИФРОВИЗАЦИИ.....	205

ПЕДАГОГИКА

Ашилова М.С., Бегалинов А.С., Бегалинова К.К. ВЛИЯНИЕ ПАНДЕМИИ COVID-19 НА САМОЧУВСТВИЕ СТУДЕНЧЕСКОЙ МОЛОДЕЖИ В КАЗАХСТАН.....	214
Завыдивская Н.Н., Рымар О.В., Ханикянц О.В., Маланчук Г.Г., Соловей А.В. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИГРОВЫХ ТЕХНОЛОГИЙ НА УРОКАХ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ МЛАДШИХ ШКОЛЬНИКОВ.....	222
Сартов У.К., Есымханова З.К., Бельгибаева А.С., Абдрахманова А.У., Сайымова М.Д. НА ПУТИ СОЗДАНИЯ ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ ОБУЧЕНИЯ В СОВРЕМЕННОЙ ЭКОНОМИКЕ.....	230
Сейсекеева Н.Б., Исмаил Уэдраого, Раҳметуллина М., Досмагамбетова Ж., Бисенбаева Ж.Н. ФОРМИРОВАНИЕ КОММУНИКАТИВНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ У СТУДЕНТОВ, ИЗУЧАЮЩИХ ФРАНЦУЗСКИЙ ЯЗЫК.....	236

ИСТОРИЯ

Аралбаева Р.К., Нурбосынова Л.С. АНТРОПОЦЕНТРИЗМ КАК ОСНОВА КАЗАХСКОЙ СОЦИАЛЬНО-ФИЛОСОФСКОЙ МЫСЛИ.....	243
Шашаев Э.Қ., Мұрзабаева Р.Ж., Сұлеймен С. ОБЩЕСТВО ИЗУЧЕНИЯ КАЗАХСТАНА: ИСТОРИЯ СОЗДАНИЯ И ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.....	250
Федосеев Р.В., Богатырев Э.Д., Марискин О.И. ОСНОВНЫЕ МОДЕЛИ ДВОРЯНСКОГО ТОРГОВО-ПРОМЫШЛЕННОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА ВО ВТОРОЙ ПОЛОВИНЕ XIX ВЕКА (ПО МАТЕРИАЛАМ СРЕДНЕГО ПОВОЛЖЬЯ).....	257

ФИЛОЛОГИЯ

Алтыбаева С.М., Импости Г.Е. ФИЛОСОФИЯ СОВРЕМЕННОГО ТЕКСТА: ОСОБЕННОСТИ НARRATIVНОЙ СТРУКТУРЫ....	265
Муфтахутдинова Д.Ш., Батырхан Б.Ш. КАЗАХСКО - ТАТАРСКИЕ СВЯЗИ В ОБЛАСТИ ЛИТЕРАТУРНОГО ОБРАЗОВАНИЯ В НАЧАЛЕ XX ВЕКА.....	271
Нурмолдаев С.Т., Сарқуловға Г.С., Досжан Р.К., Сомжурек Б.Ж., Аимбетова Ү.Ү. ПОНЯТИЕ КУЛЬТУРЫ В ЛИНГВОКУЛЬТУРНОМ АСПЕКТЕ.....	277

ДОСТИЖЕНИЯ АКАДЕМИКОВ НАН РК

Абсаттаров Р. КОРИФЕЙ ФИЛОСОФСКОЙ НАУКИ.....	285
Амиррова Г. ПОДАРОК УЧЕНОГО ЮБИЛЕЮ РОДИНЫ.....	287

CONTENTS

ECONOMICS

Adilbek Torebek

PUBLIC RELATIONS AS A PART MARKETING COMMUNICATIONS.....6

Batyrbekova M.B.INCREASE IN INVESTMENT BENEFITS FROM THE USE OF A DECENTRALIZED ERP
SYSTEM IN THE FIELD OF COMMERCIAL REAL ESTATE MANAGEMENT.....12**Yesakhmetova L., Mizanbekova S., Aitmukhanbetova D.**PRIORITIES OF STATE REGULATION AND PRICING STRATEGY OF THE AGRICULTURAL
SECTOR.....21**Zhagyparova A.O., Bekbolsynova A., Orozonova A.A., Bulakbay Zh.M., Serikova M.A.**

DIGITAL CURRENCY OF THE CENTRAL BANK: RISKS AND WAYS OF GLOBALIZATION.....28

Zhussupova A.K., Utibayeva G.B., Utibayev B.S., Ahmetova D.T., Zenchenko S.V.INTERCONNECTION OF MACROECONOMIC INDICATORS AND PARAMETERS OF THE
THREE-YEAR REPUBLICAN BUDGET.....39**Kamerova A.A., Shamuratva N.B. , Kozhabekov S.S., Kurmangazina S.K., Mukanova A.B.**DEVELOPMENT OF AN ACCOUNTING SYSTEM BASED ON THE DETERMINATION
OF THE COST OF PRODUCTION (WORK, SERVICES) IN ACCORDANCE WITH IFRS.....48**Kokenova A.E., Sabyrova M.E. , Balabekova D.B., Lutfullayeva R.A., Tuleyeva A.Z.**UPDATING AND DEVELOPING AN ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISM
FOR THE EFFECTIVE DEVELOPMENT OF REGIONAL TOURISM.....55**Momynova B.K.**

USE OF ECONOMIC AND SOCIO-POLITICAL WORDS IN THE NEWS PAPER

"KAZAKH" (1913-1918).....64

Novikova O.F., Azmuk N.A., Pankova O.V.THREATS OF LABOUR POTENTIAL LOSS IN UKRAINE IN THE CONTEXT OF ECONOMY
DIGITALIZATION.....73**Nurgaliyeva A., Kenzhetayeva G., Shafeyeva L., Akhmetova D., Beisembina A.**

"ELECTRONIC GOVERNMENT" IN THE PUBLIC ADMINISTRATION SYSTEM.....82

Nuruly Ye., Sansyzbayeva G.N., Aktymbayeva A.S., Sapiyeva A.Zh., Assipova Zh.M.IS GENDER INEQUALITY A FACTOR IN FEMALE'S BRAIN DRAIN? POSSIBLE MEASURES
OF PUBLIC REGULATION.....90**Ramazanov A., Abdrash A., Chitanova S.**

INDUSTRY CLUSTER ECONOMY (ON THE EXAMPLE OF TOURISM).....100

Rakhmonov A.Kh.IMPACT OF REMITTANCES OF LABOR MIGRANTS FROM OECD COUNTRIES ON
JOB CREATION IN TAJIKISTAN.....108**Ryazantsev S.V., Ruban L.S.**DILEMMA: GLOBALISM OR SOVEREIGNISM. THEIR DISTINCTION IN TERMINOLOGY AND
ANALITICAL DISCUSSION.....120

Patashkova E., Niyazbekova Sh., Margatskaya G., Bulakbay Zh.	
THE ROLE OF FINANCIAL INNOVATION AND FINANCIAL TECHNOLOGIES IN THE EMERGING DIGITAL TRANSFORMATION CONDITIONS.....	129

Tymchenko O., Polishchuk Y., Tsiupa O., Sushkova O., Osadchy I.	
E-TAX DEBT MANAGEMENT BASED ON RISK ASSESSMENT AND TAX DEBTORS SEGMENTATION.....	136

LAW

Antonyan E.A., Atagimova E.I.	
DETERMINANTS OF PERSONALITY DEVELOPMENT: INTRAUTERINE (PRENATAL) PERIOD. ON THE QUESTION OF THE INFLUENCE OF THE PERINATAL PERIOD ON THE MENTAL DEVELOPMENT OF THE INDIVIDUAL.....	146

Arabaev R., Berenalieva A., Mazhitov B.	
MODERN KYRGYZSTAN: FROM PARLIAMENTARY REPUBLIC TO PRESIDENTIAL GOVERNMENT.....	155

Bogdanova E.E.	
PROBLEMS OF THE USE OF GENETIC INFORMATION IN CIVIL PROCEEDINGS*.....	162

Mukhanova A.T., Aitmukhanova D.U., Yerdeshova Zh.I., Ryskulbekova B.R.	
CURRENT ISSUES OF RESTORATION OF PROPERTY DAMAGE CAUSED BY ROAD ACCIDENTS.....	168

Nesterov A.Yu.	
SYSTEMATIZATION AND SUBSTANTIATION OF THE FUNDAMENTAL RIGHTS AND FREEDOMS OF JUVENILE CONVICTS: THE PENAL ASPECT.....	177

Toktombaeva A.Zh., Toktobaev B.T., Karabalaeva S.B.	
THEORETICAL LEGAL RESEARCH OF INSTITUTE OF JUDICIAL AUTHORITY.....	185

POLITICAL SCIENCE

Medved V.A.	
MIGRATION POLICY OF RUSSIA AND CHINA: MAIN DIRECTIONS AND SPHERES OF INTERACTION.....	191

Mchedlova E.M.	
THE IMPACT OF THE CRISIS ON THE DEVELOPMENT OF SOCIO-CULTURAL PROCESSES AND VALUES.....	199

Tazhikenova S.K., Tazhbenova G., Meldebekova A.D., Bulakbay Zh.M., Solovyova I.A.	
FEATURES OF ASSESSMENT OF EFFICIENCY OF USE OF BUDGET FUNDS ON THE DEVELOPMENT OF HEALTHCARE IN THE CONDITIONS OF DIGITALIZATION.....	205

PEDAGOGY

Ashilova M.S., Begalinov A.S., Begalinova K.K.	
IMPACT OF THE COVID-19 PANDEMIC ON THE WELL-BEING OF STUDENT YOUTH IN KAZAKHSTAN.....	214

Zavydivska N.N., Rymar O.V., Khanikiants O.V., Malanchuk H.H., Solovey A.V.	
USING GAME TECHNOLOGIES ON THE LESSONS OF PHYSICAL CULTURE OF PRIMARY SCHOOLCHILDREN.....	222

Sartov U.K., Yessymkhanova Z.K., Belgibaeva A.S., Abdrachmanova A.U., Saiymova M.D.
TOWARDS THE CREATION OF INNOVATIVE LEARNING TECHNOLOGIES
IN THE MODERN ECONOMY.....230

Seisekeyeva N.B., Ismael Ouedraogo, Rakhmetullina M., Dosmagambetova J., Bissenbayeva Zh.N.
FORMATION OF COMMUNICATIVE COMPETENCE OF STUDENTS STUDYING FRENCH.....236

HISTORY

Aralbayeva R.K., Nurbossynova L.S.
ANTHROPOCENTRISM AS THE BASIS OF KAZAKH SOCIAL PHILOSOPHICAL IDEA.....243

Shashaev A.K., Mrzabayeva R.Zh., Suleimen S.
SOCIETY FOR THE STUDY OF KAZAKHSTAN: HISTORY OF ITS FORMATION AND
ACTIVITY.....250

Fedoseev R.V., Bogatyrev E.D., Mariskin O.I.
BASIC MODELS OF THE NOBILITY COMMERCIAL AND INDUSTRIAL ENTREPRENEURSHIP IN
THE SECOND HALF OF THE XIX CENTURY (ACCORDING TO THE MIDDLE VOLGA REGION
DATA).....257

PHILOLOGY

Altybayeva S.M., Imposti G.E.
PHILOSOPHY OF THE MODERN TEXT: THE FEATURES OF THE NARRATIVE STRUCTURE.....265

Muftakhutdinova D., Batyrkhan B.
KAZAKH - TATAR RELATIONS IN THE FIELD OF LITERARY EDUCATION IN THE BEGINNING
OF THE XX CENTURY.....271

Nurmoldayev S.T., Sarkulova G.S., Doszhan R.K., Somzhurek B.Zh., Aimbetova U.U.
THE CONCEPT OF CULTURE IN THE LINGUO-CULTURAL ASPECT.....277

ACHIEVEMENTS OF ACADEMICIANS OF NAS RK

Absattarov R.
THE CORYPHEE OF THE PHILOSOPHICAL SCIENCE.....285

Amirova G. THE
SCIENTIST'S GIFT TO THE ANNIVERSARY OF THE MOTHERLAND.....287

Publication Ethics and Publication Malpractice in the journals of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan

For information on Ethics in publishing and Ethical guidelines for journal publication see <http://www.elsevier.com/publishingethics> and <http://www.elsevier.com/journal-authors/ethics>.

Submission of an article to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan implies that the work described has not been published previously (except in the form of an abstract or as part of a published lecture or academic thesis or as an electronic preprint, see <http://www.elsevier.com/postingpolicy>), that it is not under consideration for publication elsewhere, that its publication is approved by all authors and tacitly or explicitly by the responsible authorities where the work was carried out, and that, if accepted, it will not be published elsewhere in the same form, in English or in any other language, including electronically without the written consent of the copyright-holder. In particular, translations into English of papers already published in another language are not accepted.

No other forms of scientific misconduct are allowed, such as plagiarism, falsification, fraudulent data, incorrect interpretation of other works, incorrect citations, etc. The National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan follows the Code of Conduct of the Committee on Publication Ethics (COPE), and follows the COPE Flowcharts for Resolving Cases of Suspected Misconduct (http://publicationethics.org/files/u2/New_Code.pdf). To verify originality, your article may be checked by the originality detection service Cross Check <http://www.elsevier.com/editors/plagdetect>.

The authors are obliged to participate in peer review process and be ready to provide corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. All authors of a paper should have significantly contributed to the research.

The reviewers should provide objective judgments and should point out relevant published works which are not yet cited. Reviewed articles should be treated confidentially. The reviewers will be chosen in such a way that there is no conflict of interests with respect to the research, the authors and/or the research funders.

The editors have complete responsibility and authority to reject or accept a paper, and they will only accept a paper when reasonably certain. They will preserve anonymity of reviewers and promote publication of corrections, clarifications, retractions and apologies when needed. The acceptance of a paper automatically implies the copyright transfer to the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan.

The Editorial Board of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan will monitor and safeguard publishing ethics.

Правила оформления статьи для публикации в журнале смотреть на сайте:

www:nauka-nanrk.kz

**ISSN 2518–1467 (Online),
ISSN 1991–3494 (Print)**

<http://www.bulletin-science.kz/index.php/en>

Редакторы: *М.С. Ахметова, А. Ботанқызы, Д.С. Аленов, Р.Ж. Мрзабаева*
Верстка на компьютере *Г.Д. Жадырановой*

Подписано в печать 15.10.2021.
Формат 60x881/8. Бумага офсетная. Печать - ризограф.
8,5 п.л. Тираж 300. Заказ 5.